

6.Koncert porozumenia
Összefogás Hangverseny
Koncert porozumienia

Košice, Dom umenia
24.6.2013 o 19:00

Szakcsi Lakatos Béla - klavír (Maďarsko)
Krzysztof „Puma“ Piasecki – gitara (Poľsko)
Mohay András - bicie (Maďarsko)
Adrián Harvan – saxofón (Slovensko)
Martin Marinčák – kontrabas (Slovensko)

Spoluúčinkujú študenti a pedagógovia Konzervatória na Exnárovej ulici č.8 v
Košiciach

Žiadame vážených návštevníkov, aby počas koncertu nepoužívali mobilné telefóny a ďalšie zariadenia, ktoré môžu narušiť priebeh koncertu. Vyhotovenie obrazových alebo zvukových záznamov je možné iba s povolením usporiadateľa.

Szakcsi Lakatos Béla (1943) je živou legendou maďarského džezu. Pôvodne sa chcel stať slávnym skladateľom a interpretom klasickej hudby, po stretnutí s džezom na Konzervatóriu Bélu Bartóka v Budapešti však svoje plány zmenil. Už v 60-tych rokoch minulého storočia sa predstavil s vlastnými orchestrami. Rozhodujúcim úspechom pre vstup na svetovú džezovú scénu bolo druhé miesto s kvartetom Aladára Pegeho na prestížnom festivale v Montreux (1970). Odvtedy vystúpil na najvýznamnejších pódiumoch od Zürichu po Varšavu, od Norimbergu po Belehrad, od severnej Ameriky po Áziu. V 80-tych rokoch Szakcsi uzavrel zmluvu s renomovaným americkým hudobným vydavateľstvom GRP, kde mu vyšli albumy ako Sachi (1988), Mystic Dreams (1989), Eve of Chance (1992) či Straight Ahead (1994). Jeho kompozičné a interpretačné kvality veľakrát ocenil aj Chick Corea. Szakcsi spolupracoval s takými osobnosťami, akými sú Lionel Cordew, Chieli Minucci, Peter Bernstein, John Patitucci, Jack DeJohnette, Carmen Jones, Frank Zappa, Art Farmer, Mark Ledford, Dave Weckl, Omar Hakim, Terri Lyne Carrington, Marvin "Smitty" Smith, Jay Leonhart, Gerald Veasley, Victor Bailey, Randy Roos, Zoller Attila, Rodney Holmes, David Sanchez a Mike Richmond.

V domácom prostredí sa Szakcsi usiloval o rozvinutie fúziového džezu. Dvanásť rokov vyučoval na Konzervatóriu Bélu Bartóka, kde kládol dôraz na spojenie klasickej a džezovej hudby. Študoval hudobnú avantgardu (Webern, Ligeti, Kurtág, Boulez...) a hľadal možnosti jej sprístupnenia širšiemu obecenstvu. Popritom sa venoval aj zbieraniu a muzikálovému spracovaniu rómskeho hudobného folklóru. Držiteľ Kossuthovej a Lisztovej ceny sa suverénne pohybuje v najrozličnejších hudobných oblastiach; okrem vyššie uvedeného spracúva maďarské ľudové piesne, hrá štvorručne, spoločne improvizuje so svojimi kolegami či predvádza Mozartov Klavírny koncert D dur „Korunovačný“, okorenený o džezové improvizácie. Album s názvom *Ne dara!* (Neboj sa!) z 2004 možno považovať z hľadiska rómskeho džezu za zakladateľský. Szakcsi napísal aj muzikál podľa Shakespeareovej komédie *Sen noci svätéhojánskej* (2008), v ktorom predstavil takmer všetky známe štýly world music. Dodnes neúnavne pokračuje v hľadaní univerzálneho hudobného jazyka, v zlad'ovaní najprogressívnejších hudobných trendov.

Krzysztof „Puma“ Piasecki je jedným z najvšestrannejších poľských gitaristov. S rovnakým zánietením hrá rock'n roll, blues, swing, moderný či fúziový džez; je rovnako úspešným gitaristom, skladateľom a aranžérom. Na poľskej scéne sa objavil v polovici 70-tych rokov a pomerne dlho mu trvalo, kým našiel svoje hudobné „ja“. Vystupoval v množstve klubov a na hudobných festivaloch v Škandinávii, Nemecku a v USA. Spolupracoval s takými hviezdami, akými sú Jose Feliciano, Alan White či Cindy Blackman; z poľských a medzinárodných formácií sú to Heavy Metal Sextet, Walk Away, Quintett Zbigniew Lewandowski, Humman Elements, Yurala a ďalšie. „Puma“ je víťazom medzinárodnej improvizáčnej súťaže v Katowiciach a získal titul najlepšieho gitaristu džezového časopisu „Gitarra i Bas“. V súčasnosti hrá v zoskupeniach Wild Cats, Acoustic Combo, Quartet, The 3Trio a Krzysztof „Puma“ Piasecki Quartet. Doteraz vydal päť CD albumov.

Mohay András (1978) je absolventom Hudobnej akadémie Ferenc Liszta v Budapešti v odbore bicie nástroje s džezovou špecializáciou. Spolupracoval s osobnosťami ako Chico Freeman, Erik Truffaz, Rosario Giuliani či Peter King; v Maďarsku boli jeho partnermi aj Szakcsi Lakatos Béla, Oláh Kálmán, Vukán György, Tony Lakatos a Budapest Jazz Orchestra. Účinkoval na významných domácich a zahraničných festivaloch v Anglicku, Belgicku, Rusku, Rumunsku, Česku.

Martin Marinčák (1964) patrí k najlepším džezovým kontrabasistom na Slovensku. Študoval trúbku i operný spev, hral na basgitaru a skončil hudobnú výchovu na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Prešove; po období jazzrockového experimentovania na vysokej škole prešiel k hlavnému prúdu akustického džezu a k hre na kontrabas. Od 1993 je spolu s bubeníkom Stanislavom Cvancigerom a s klaviristom Petrom Adamkovičom členom AMC Tria v Prešove, ktoré dlhodobo patrí k džezovej elite na východnom Slovensku. Spolupracoval s osobnosťami formátu Larryho Smitha, Judy Garland, Barbary Montgomery, Montyho Watersa, Titusa Waldenfelsa či Kazimierza Jonkisa. Ako člen tria hral aj s gitarovým virtuózom Ulfom Wakeniusom a s legendárnym trúbkarom Randy Breckerom.

Adrián Harvan (1976) vyštudoval orchestrálne dirigovanie na Vysokej škole múzických umení v Bratislave v triede prof. Bystríka Režuchu. Po absolvovaní štúdií pôsobil v spevohre Divadla Jonáša Záborského ako dirigent, dnes vyučuje na Konzervatóriu na Timonovej ulici v Košiciach. V tvorbe sa venuje najmä aranžérskej práci, príležitostne aj kompozičnej činnosti. Je aktívny a žiadaný nielen ako dirigent, ale aj ako klavirista, flautista, klarinetista a saxofonista. Adrián o sebe: *„Môj život je spätý s hudbou od útleho detstva. Je pre mňa prácou a „koničkom“ zároveň, prostriedkom na vyjadrenie vecí, na ktoré slová nestačia. Mám rád žánrovú pestrosť a vzájomné prepájanie zdanlivo odlišných štýlov – jazz a „klasika“, orchester a „ľudovka“ Snažím sa porozumieť rôznym typom hudby, „ochutnať“ ich aj prakticky, a hľadať nové cesty čarovným, neuchopiteľným svetom, akým hudba bezpochyby je.“*

Okrem Ľudového a jazzového orchestra pôsobí na **Konzervatóriu na Exnárovej ulici v Košiciach** aj Komorný orchester, Muzikálový orchester a Dievčenský zbor. Škola v minulom roku

oslávila 20.výročie svojho založenia. Jej žiaci účinkovali na množstve vystúpení doma aj v zahraničí (Holandsko, Poľsko, Francúzsko). Hrali pred anglickou kráľovnou Alžbetou II., holandskou kráľovnou Beatrix, švédskym kráľom Gustávom a viacerými prezidentmi a známymi osobnosťami politického a spoločenského života. Študenti pravidelne účinkujú aj na prestížnych podujatiach, organizovaných Mestom Košice a Mestskou časťou Košice-Dargovských hrdinov. Jedným z najdôležitejších poslani školy je poskytnúť šancu na vzdelanie aj talentovaným deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a z rómskej minority.

Na dnešnom koncerte sa predstaví orchester Ex band, zložený zo študentov a pedagógov školy so skladbou Freedom Jazz Dance od Eddie Harrisa v úprave Gabriela Silvaya a študentka Nikola Šoltýsová s piesňou od Michala Legranda How do you keep the music playing s klavírnym sprievodom Zoltána Jakaba.

História **Koncertu porozumenia** sa začala písať v roku 2008, keď z príležitosti Storočnice Eugena Suchoňa boli prvýkrát v histórii na jednom koncerte uvedené dve kľúčové diela slovenskej a maďarskej hudby 20.storočia: Suchoňov Žalm zeme podkarpatskej a Psalmus Hungaricus od Zoltána Kodálya. Stalo sa to za účasti dvesto spevákov a hudobníkov zo štyroch krajín v malej obci Ruská na slovensko-maďarsko-ukrajinskom trojhraničí. Z jednorazového veľkolepého koncertu, ktorý sa zhodou náhod konal v deň Sviatku hudby (21.6.) sa stala tradícia.

Myšlienkou Koncertu porozumenia je podpora hudobného a kultúrneho dialógu medzi národmi a štátmi strednej a východnej Európy, osobitne medzi Slovenskom a Maďarskom. Od 2011 je dejiskom tejto ušľachtilej tradície mesto Košice. Koncerty porozumenia v rokoch 2008-2011 sa konali v znamení najmä duchovnej vokálnej hudby 20.-21.storočia, a to v podaní špičkových speváckych zborov z oboch krajín. Výnimkou bol koncert k 200.výročíu narodenia Roberta Schumann (2010) v Bratislave, ktorý ako netradičný klavírny minimaratón predstavoval jedinú výraznejšiu spomienku na tohto velikána romantizmu na Slovensku. Dramaturgia minuloročného koncertu, na ktorom vystúpili fenomenálny maďarský klavirista Kálmán Oláh a špičková skupina etnickej hudby Čači Vorba z Poľska, prekročila mantinely klasickej hudby smerom k jazzu a k world music.

Zdroje:

www.szakcsi.hu

www.krzysztofmapiasecki.pl

info.bmc.hu

www.altway.sk

www.hc.sk

www.amctrio.sk

Zostavil: Tamás Horkay

Vydala: MUSA NOSTRA, n. o.

Nepredajné